

România
Ministerul Culturii

Ordin Nr. 3096 din 12.06 2023

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) – (5) și art. 14 alin. (1) din Legea nr.182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată;

Având în vedere prevederile Cap. III din Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 886/2008;

Ținând seama de Hotărârea de Clasare nr. 1187/2022/18.05.2023 a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

Ministrul Culturii emite următorul:

ORDIN

Art. 1 Se clasează în patrimoniul cultural național mobil, 43 de bunuri culturale mobile cu semnificație artistică, 19 în categoria juridică „Tezaur” și 24 în categoria juridică „Fond”, aflate în administrarea Muzeului Național de Artă al României, prevăzute în Anexa care face parte integrantă din prezentul Ordin.

Art. 2 Direcția Patrimoniu Cultural va lua toate măsurile necesare pentru aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului Ordin Muzeului Național de Artă al României, în vederea punerii în aplicare.

Lucian ROMAȘCANU

Ministrul Culturii

Nr. exemplare 2/3

Fișa standard

43 de bunuri mobile cu semnificație artistică, aflate în administrarea Muzeului Național de Artă al României, clasate în patrimoniul cultural național mobil, din care:

19 în categoria juridică Tezaur

Nr. crt.	Denumirea obiectului cultural	Autor(i), atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Data, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință, antecedente, starea de conservare, cantitate, date speciale-prezența semnăturilor, inscripționărilor, mărcilor ș.a.)
(1)	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)	(1.6)
1	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint ciocănit, gravat, urme de aurire Dimensiuni: D: 21 cm Nr.inv.12810/M 173	prima jumătate a sec XVII	Stare conservare: metalul foarte oxidat, foarte deteriorat de zgârieturi de uz, pelicula de aur aproape ștearsă Inscripție de danie, pe margine.
2	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint ciocănit, turnat, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 12,3 cm Nr.inv.12844/M 207	1603	Stare conservare: mici zgârieturi, argintul oxidat. Inscripții: inscripție de danie „† Acest blid l-a făcut ieromonahul Nil la mănăstirea Slatina la anul 7112 luna decembrie 19”(cf Elian, nr. 834). Pe partea posterioară, AB.
3	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint turnat, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 19 cm Nr.inv.12846/M 209	1639	Stare conservare: restaurat; pe buză, o fisură de 0,5 cm; metalul oxidat în mijloc și verso. Inscripție de donație „† Acest disc pentru cinci pâini l-au făcut Io Vasilie voievod, domnul Țării Moldovei și doamna lui Tudosca și l-au dat la mănăstirea lor nou zidită din orașul Iași, unde este hramul Sfinților Trei Ierarhi, Vasilie cel Mare, Grigorie Bogoslovul, Ioan Zlataust în anul 7147 luna martie ” (cf. Elian, Inscriptiile, nr. 840).
4	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint turnat, ciocănit, gravat, aurit Dimensiuni: D: 16 cm Nr.inv.12847/M 210	cca 1639	Stare conservare: pete de oxidare, multe zgârituri de uz pe mijloc și o pată de murdărie aderentă; pelicula de aur tocită în mijloc și pe muchie. Inscripție liturgică „Luați, măcați, acesta este trupul meu, care pentru voi și pentru mulți se frânge, întru iertarea păcatelor” (cf. Nicolescu, Argintăria, cat. 137).
5	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint ciocănit, gravat Dimensiuni: D: 17 cm	cca 1639	Stare conservare: metalul foarte oxidat, depuneri de murdărie, zgârieturi, o pată mare, neagră,

				Nr.inv.12848/M 211		difuză pe mijloc, mici deformări. Inscriptii: „Luați, mâcați, acesta este trupul meu, care se frânge pentru voi și pentru mulți alți, spre iertarea păcatelor” (cf. Nicolescu, Argintăria, cat. 131).
6	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint turnat, ciocănit, gravat, aurit Dimensiuni: D: 16,8 cm Nr.inv.12849/M 212	prima jumătate a sec. XVII	Stare conservare: depuneri de murdărie pe buză, zgârieturi de uz pe mijloc și verso, metalul oxidat. Inscripție liturgică „Luați, mâcați, acesta este trupul meu, care se frânge pentru voi și pentru mulți, spre iertarea <păcatelor>” (cf. Nicolescu, Argintăria, cat. 135).
7	Disc (argintărie religioasă)	meșter- grecesc	Disc	argint ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 18,7 cm Nr.inv.12850/M 213	cca 1635	Stare conservare: mici zgârieturi pe mijloc, pierderea peliculei de aur pe margine; argintul oxidat, verso. Inscripția donatorului - „† Ion Matei Basarab voievod”; inscripție liturgică - „Sfinte Dumnezeule, sfinte tare, sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi” (cf Elian, nr. 836).
8	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint (aliaj cu nichel) laminat, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 15,5 cm Nr.inv.12858/M 221	1848 (datarea inscripției)	Stare conservare: pelicula de aur ușor tocită, pe alocuri, metalul oxidat, mai ales verso. Inscriptii: „Acest Sf. disc făcut cu cheltuiala Sf. Ms Vorona spre veșnica pomenire anul 1848 aprilie 2”.
9	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint (aliaj cu nichel) laminat, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 16 cm Nr.inv.12859/M 222	1848 (datarea inscripției)	Stare conservare: pe alocuri, metalul oxidat, mai ales verso. Inscriptii: „Acest Sf. disc făcut cu cheltuiala Sf. Ms Vorona spre veșnica pomenire anul 1848 aprilie 2”.
10	Disc (argintărie religioasă)	meșter PL (ПЛ ?)- Moscova	Disc	argint laminat, gravat, aurit Dimensiuni: D: 11 cm Nr.inv.12860/M 223	1761 (data mărcii)	Stare conservare: pelicula de aur ușor tocită, pe alocuri, metalul oxidat ; verso, un punct de coroziune inactive. Inscriptii: ДОСТОИНО ЕТЬ ЯКО ВОИСТИННУ.
11	Disc (argintărie religioasă)	meșter PL (ПЛ ?)- Moscova	Disc	argint laminat, gravat, aurit Dimensiuni: D: 11,3 cm Nr.inv.12861/M 224	1761 (data mărcii)	Stare conservare: o zgârietură de verificare, câteva pete de coroziune inactivă pe mijloc și pe margine, verso, metalul oxidat și pelicula de aur ștersă. Inscriptii: КРЕСТУ ТВОЕМУ ПОКЛАНЯЕМСЯ ВЛДКО („Crucii Tale ne închinăm Dumnezeule”).
12	Disc (argintărie religioasă)	meșter TC- Moscova	Disc	argint laminat, gravat, parțial aurit (partea anterioară) Dimensiuni: D: 18 cm Nr.inv.12863/M 226	1817 (data mărcii)	Stare conservare: deteriorări specifice folosirii în cult : zgârieturi și pelicula de aur tocită, în mijloc ; verso, alte câteva zgârieturi. Inscriptii: РАДЧУА БЛАГО ДАТНАА ГОСПО ДЬ СТОБЮ.
13	Disc (argintărie religioasă)	meșter SD (СД)- Moscova	Disc	argint laminat, gravat, parțial aurit (recto)	1845 (data mărcii)	Stare conservare: metalul oxidat în pete recto-verso.

				Dimensiuni: D: 15,5 cm Nr.inv.12866/M 229		Inscriptii: КРЕСТУ ТВОЕМУ ПОКЛАНЯЕМСЯ ВЛАДИКА („Crucci Tale ne închinăm Doamne”).
14	Disc (argintărie religioasă)	meșter SD (CD)- Moscova	Disc	argint laminat, gravat, parțial aurit (recto) Dimensiuni: D: 15,3 cm Nr.inv.12867/M 230	1845 (data mărcii)	Stare conservare: metalul oxidat în pete recto- verso. Inscriptii: РАДУИСЯ БЛАГО ДАТНАЯ ГОСПОТЬ ДЬ СТОБОУ.
15	Disc (argintărie religioasă)	meșter- rusec	Disc	argint ciocănit, laminat, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 19,7 cm Nr.inv.12868/M 231	sec XVIII	Stare conservare: piesa a fost restaurată: fisura de pe muchie (cca 8 cm), cu lacuna de material (1 cm) a fost îndreptată, completată cu material textil și rășină epoxidică, integrate la culoare. Inscriptii: inscripție liturgică etajată pe două rânduri, pe margine.
16	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint turnat, ciocănit, gravat, aurit, niello Dimensiuni: D: 18,4 cm Nr.inv.12869/M 232	sfârșitul sec. XVIII	Stare conservare: foarte bună Inscripție liturgică în trei cartușe, pe margine.
17	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Țara Românească	Discos pe picior	argint ciocănit, gravat Dimensiuni: l: 5,5 cm; Dtaler: 20,4 cm; Dbază 14 cm Nr.inv.12888/M 251	1781	Stare conservare: urme de aurire pe taler; depuneri de murdărie, oxidări cu pete mari, mici deformări de folosire. Inscripție de danie, pe partea posterioară: „† Acestu discos este a sfintei mănăstiri Tism(anei) făcutu din argintul mănăstirii de Mhail arh(imandrit) ig(u)m(enul) Tism(enii) Tetoianul 1781”; pe marginea anterioară: „Mihail arh(imandrit)” (cf Elian, Inscriptii, nr. 869 și nota 1, p. 623).
18	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moldova	Disc	argint ciocănit, gravat Dimensiuni: D: 17,7 cm Nr.inv.20457/M 1985	2 mai 1864	Stare conservare: pe margine, un orificiu de prindere, pe axul vertical; zgârituri de folosire, median; mici deformări, oxidări, pete diferite. Inscriptii: inscripție de donație „Mihail Kogălniceanu 2 Maiu 1864 Jassy”.
19	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Transilvania	Disc	argint ciocănit, gravat Dimensiuni: D: 14 cm Nr.inv.70185/M 1899	1688	Stare conservare: metalul foarte oxidat, mai multe pete diferite, mai multe deformări, câteva zgârieturi pe mijloc; o fisură (vizibilă verso) pe linia de gravură a literei A(nna). Inscriptii: „Ludvegi: Refor(matus): Magyar: Ecl(izsiana): conferallya : Bornemisza : Anna : Erd(ely) : orszaga : kĕg(yelmes): fejedelm : aszszonya 1688 die 28 jan(uarii)” Dăruit bisericii maghiare reformate din Logig de Ana Bornemisza, soția măriei sale principelui țării Transilvaniei ; 1688 iauraie 28 zile (cf. Elian, Inscriptiile, nr. 847, p. 613)

24 în categoria juridică Fond

Nr. crt.	Denumirea obiectului cultural	Autor(i), atelier, marcă, școală, atribuire (după caz)	Titlul sau tema (dacă este cazul)	Material, tehnică, dimensiuni (eventual dimensiunile suportului) și alți parametri de identificare (după caz)	Data, anul fabricației (după caz)	Observații (documente de referință, antecedente, starea de conservare, cantitate, date speciale-prezența semnăturilor, inscripțiilor, mărcilor ș.a.)
(1)	(1.1)	(1.2)	(1.3)	(1.4)	(1.5)	(1.6)
1	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Țara Românească	Disc	argint ciocănit, incizat Dimensiuni: D: 17,7 cm Nr.inv.12851/M 214	1684-1685	Stare conservare: metalul oxidat în pete, pe margine, multe zgârieturi datorate folosirii, care au deformat metalul în mijlocul talerului. Inscripții: † Acest discos făcutul-au Mihail în zilele părintelui Pahomie egumen și l-au dat sfintei mănăstiri Arnota de pomeană ; leat 7193.
2	Disc (argintărie religioasă)	meșter: verificator ZG- Veneția	Disc	argint ciocănit, gravat/ incizat,urme de aurire recto Dimensiuni: D: 18,7 cm Nr.inv.12855/M 218	1740	Stare conservare: fisură mare pe margine (2 cm), multe deformări, zgârieturi de uz pe mijloc și pelicula de aur tocită; pete, metalul foarte oxidat mai ales verso. Inscripția donatorilor - „† Au închinat robii lui Dumnezeu Ioan și Dimitrie 1740” (cf. Nicolescu, Argintăria, cat. 141).
3	Disc (argintărie religioasă)	meșter ΘΠ (?) - Moscova	Disc	argint turnat, ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 13,8 cm Nr.inv.12862/M 225	1787 (data mărcii)	Stare conservare: deteriorări datorate folosirii, în mijloc, care afectează decorul – metalul foarte zgâriat și deformat. Alte mici deformări. Inscripții: КРЕСТУ ТВОЕМУ ПОКЛАНЯЕМСЯ ВЛДКО („Crucii Tale ne închinăm Doamne”).
4	Disc (argintărie religioasă)	meșter RFS (PФC)- St. Petersburg	Disc	argint laminat, gravat, urme de aurire pe partea anterioară Dimensiuni: D: 13 cm Nr.inv.12865/M 228	1839 (?) (data mărcii)	Stare conservare: discul a fost restaurat – completare metal și integrare cromatică, având o ruptură pe muchia dintre margine și mijloc (cca 6 cm); mici deformări pe buză; pată mare de oxidare, care deteriorează decorația; zgârieturi; pelicula de aur se păstrează doar pe alocuri. Inscripții: pe margine, inscripție liturgică; verso, inscripție de danie.
5	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint ciocănit, laminat Dimensiuni: D: 15 cm Nr.inv.12870/M 233	sec XVIII	Stare conservare: metalul oxidat, diverse pete, mai ales verso (murdărie aderentă, vin, oxidare), deformări mici pe margie, zgârieturi de uz pe mijloc.
6	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint ciocănit, aurit parțial Dimensiuni: D: 14 cm Nr.inv.12872/M 235	sec XVIII	Stare conservare: deformat punctiform în foarte multe locuri, întreaga piesă (inclusiv marginile) are o formă ușor concavă; mai multe pete diferite; multe zgârieturi radiale în mijloc.
7	Disc	meșter	Disc	argint laminat, aurit	sec XVIII	Stare conservare: depuneri de murdărie pe

	(argintărie religioasă)			Dimensiuni: D: 15,3 cm Nr.inv.12873/M 236		marginile (recto-verso) ; verso, o zgârietură și pelucla de aur tocită în zona de contact.
8	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint laminat, parțial aurit Dimensiuni: D: 14,7 cm Nr.inv.12874/M 237	a doua jumătate a sec. XIX – începutul sec. XX	Stare conservare: câteva zgârieturi pe mijloc datorate folosirii, câteva pete, oxidat verso.
9	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint laminat, aurit Dimensiuni: D: 16,3 cm Nr.inv.12875/M 238	sec XVIII	Stare conservare: câteva zgârieturi pe mijloc, pelicula de aur tocită pe muchie, depuneri de murdărie verso.
10	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moscova	Disc	argint laminat, ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: l: 4 cm; Dtaler: 19,2 cm Dbază 8 cm Nr.inv.12879/M 242	1761	Stare conservare: zgârieturi pe mijlocul discului, metalul oxidat. Inscripție liturgică, înscrisă în trei cartușe, pe marginea talerului.
11	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moscova (?) (marca aproape ilizibilă)	Disc	argint ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: l: 4 cm; Dtaler: 19,3 cm; Dbază 8 cm Nr.inv.12881/M 244	1790	Stare conservare: zgârieturi de uz, mici deformări, oxidare verso. Inscripția liturgică înscrisă în trei cartușe, pe margine „Acesta este mielușelul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii”.
12	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moscova	Disc	argint ciocănit, lamintă, gravat, parțial aurit (partea superioară a talerului) Dimensiuni: l:6,6 cm; Dtaler: 21,2 cm; Dbază 9,8 cm Nr.inv.12882/M 245	1790	Stare conservare: talerul foarte zgâriat pe mijloc datorită folosirii, metalul oxidat în pete, verso, mici deformări. Inscripții: inscripția liturgică înscrisă în trei cartușe, pe margine.
13	Disc (argintărie religioasă)	meșter- rusesc	Discos pe picior	argint laminat, ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: l: 5 cm; Dtaler: 16 cm; Dbază 10 cm Nr.inv.12883/M 246	a doua jumătate a sec. XVIII	Stare conservare: Foarte zgâriat în mijloc, aproape deformat de folosire; argintul foarte oxidat; marginea bazei ușor deformată. Inscripție liturgică, înscrisă în trei cartușe, pe marginea talerului „Iată mielușelul lui Dumnezeu cel ce ridică păcatele lumii” mielușelul lui Dumnezeu cel ce ridică.
14	Disc (argintărie religioasă)	meșter- rusesc	Discos pe picior	argint laminat, ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: l: 5,5 cm; Dtaler: 16 cm; Dbază 10,5 cm Nr.inv.12884/M 247	începutul sec. XIX (ante 1812)	Stare conservare: pe mijloc, peste Prunc, metalul este deformat din cauza folosirii; pete de oxidare. Inscripție liturgică, înscrisă în trei cartușe, pe marginea talerului „Iată mielușelul lui Dumnezeu cel ce ridică păcatele lumii”; piscripție de danie, pe partea posterioară: „† Pomeniște Doamne pe robul tău Dionisie ieromonah 1812 ianuarie 29”.
15	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Moscova	Discos pe picior	argint laminat, ciocănit, gravat, aurit Dimensiuni: l: 8,5 cm; Dtaler: 24 cm; Dbază 14 cm Nr.inv.12885/M 248	1817 (data mărcii)	Stare conservare: Zgâriat, pelicula de aur tocită în zona de uzură, oxidări pe zone mari. Inscripții: inscripție liturgică, înscrisă în trei cartușe, pe marginea talerului „Iată mielușelul lui Dumnezeu cel ce ridică păcatele lumii”.

16	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Discos pe picior	argint laminat, ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: l: 6 cm; Dtaler: 19 cm; Dbază 8,5 cm Nr.inv.12886/M 249	mijlocul sec. XIX	Stare conservare: zgârieturi pe mijloc și ușoare oxidări.
17	Disc (argintărie religioasă)	meșter- atelier grecesc	Discos pe picior	argint laminat, ciocănit, gravat, incizat, parțial aurit Dimensiuni: l: 5,5 cm; Dtaler: 17,3 cm; Dbază 9,9 cm Nr.inv.12889/M 252	începutul sec. XIX, ante 1815	Stare conservare: zgârieturi pe mijloc, oxidări, marginea ușor deformată. Inscripție liturgică dispusă în trei cartușe, pe marginea anterioară; inscripție de danie, pe marginea posterioară: „†Sofronie arhimandrit Rășcăi, 1815 ianuarie 26, Lavrentie ieromonah, Salomia monahi(a), Dimitrie Eleni Gavril”.
18	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint ciocănit, aurit Dimensiuni: D: 14 cm Nr.inv.13004/M 367	sec. XVIII	Stare conservare: metalul foarte oxidat.
19	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Petersburg	Disc	argint laminat, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 12,9 cm Nr.inv.69184/M 1805	1859	Stare conservare: marginea desprinsă de taler (cca 6-7 cm); pelicula de aur ștearsă în mai multe locuri; mici deformări, metalul oxidat. Inscripții: inscripție liturgică pe partea anterioară; pomelnic de donatori, cu mai multe nume, pe partea posterioară.
20	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Transilvania	Disc	argint ciocănit, gravat Dimensiuni: D: 12,5 cm Nr.inv.70183/M 1897	1679	Stare conservare: metalul foarte oxidat, mai multe deformări pe margine, zgârieturi pe mijloc. Inscripții: „SZANTOHALMI · ES · SZENTANDRASI · ECCLESIAHOZ · AIANDEKOZZA B : A : E : F : 1679 ”Daruri pentru bisericile din Sântuhalm și Sănandrei de la B.A.E.F (?) 1679 (cf. Elian, Inscriptiile, nr. 841, p. 610).
21	Disc (argintărie religioasă)	meșter- Transilvania	Disc	argint ciocănit, gravat, parțial aurit Dimensiuni: D: 11,3 cm Nr.inv.70184/M 1898	1686	Stare conservare: pelicula de aur tocită pe muchie, două mici deformări la buză, oxidări verso. Inscripții: „Conv(entus) Mik(hazi) 1686” Conventul din Mica 1686 (cf. Elian, Inscriptiile, nr. 846, p. 612).
22	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint laminat, gravat, aurit Dimensiuni: D: 10,5 cm Nr.inv.70186/M 1900	sec. XIX	Stare conservare: stare bună, o zgârietură pe mijloc și una pe margine.
23	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint ciocănit, aurit Dimensiuni: D: 14,4 cm Nr.inv.70188/M 1902	a doua jumătate a sec. XVII	Stare conservare: două rupturi (cca 1 cm) pe buză și una pe muchie (10 cm); câteva zgârieturi pe buză pe pe mijloc, mici deformări.
24	Disc (argintărie religioasă)	meșter	Disc	argint ciocănit Dimensiuni: D: 14,9 cm Nr.inv.70189/M 1903	a doua jumătate a sec. XVII	Stare conservare: metalul foarte oxidat, patru fisuri pe margine și încercare de reparație verso; mici cracluri în metal – vicii de prelucrare, verso; zgârieturi pe margine.

MINISTERUL CULTURII

Nr. 1187/2022/18.05.2023

COMISIA NAȚIONALĂ A MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

HOTĂRÂRE DE CLASARE

În ședința din data de 18.05.2023, în urma analizării Rapoartelor de expertiză și a documentației specifice, Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât clasarea în patrimoniul cultural național mobil, a 43 de bunuri culturale cu semnificație artistică, 19 în categoria juridică Tezaur și 24 în categoria juridică Fond, aflate în administrarea Muzeului Național de Artă al României.

Dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu

PREȘEDINTE COMISIA NAȚIONALĂ A

MUZEELOR ȘI COLECȚIILOR

Nr. ex. 1/2